

Kako podpreti izvajanje ukrepov za blaženje podnebnih sprememb

Promet

Gregor Pretnar

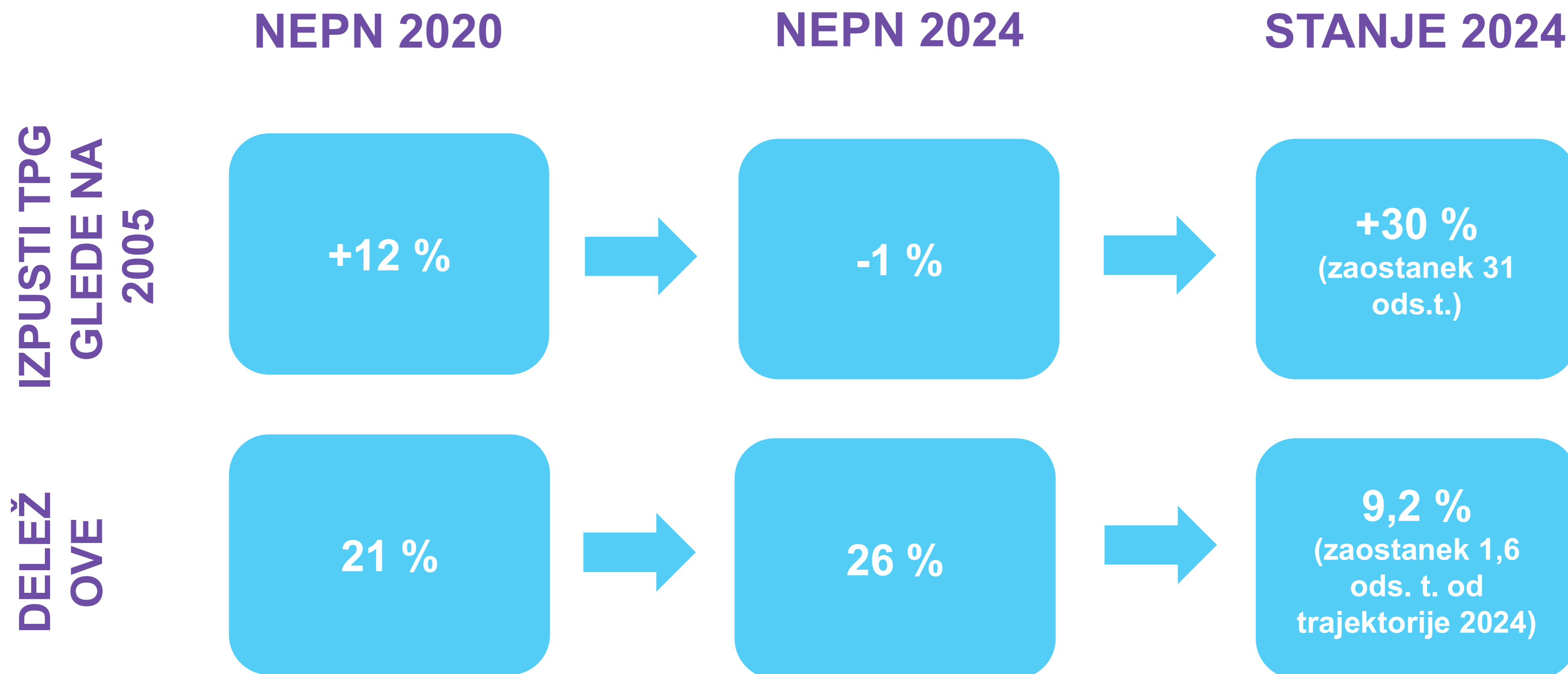
Arhiv Republike Slovenije, Ljubljana

9. 6. 2026

**BLAŽENJE PODNEBNIH
SPREMEMB**

Cilji na področju prometa do leta 2030

Ukrepi na področju prometa

Skupina instrumentov	Št. instrumentov	Št. aktivnosti
Integralni instrumenti	7	10
Zmanjšanje števila/skrajšanje dolžine potovanj	3	8
Javni potniški promet	9	36
Aktivna mobilnost	4	14
Trajnostna uporaba osebnih motornih vozil	3	14
Tovorni promet	5	12
Alternativna goriva in drugi instrumenti za zniževanje izpustov vozil	21	35
Skupaj	52	129

Integralni instrumenti

M22.1 - celostno prometno načrtovanje na državni, regionalni in lokalni ravni

- občinske celostne prometne strategije (izdelane v večini)
- izdelava regionalnih in državne celostne prometne strategije

M22.2 - spodbujanje trajnostne mobilnosti

- nacionalne kampanje, mobilnostni načrti

Pospešiti izvajanje:

M22.4 - koordinacija razvoja trajnostne mobilnosti

M22.5 - digitalizacija v prometu in interoperabilnost različnih digitalnih sistemov

Zmanjšanje števila/skrajšanje dolžine potovanj

M23.2 - trajnostna mobilnost v okviru prostorskega načrtovanja

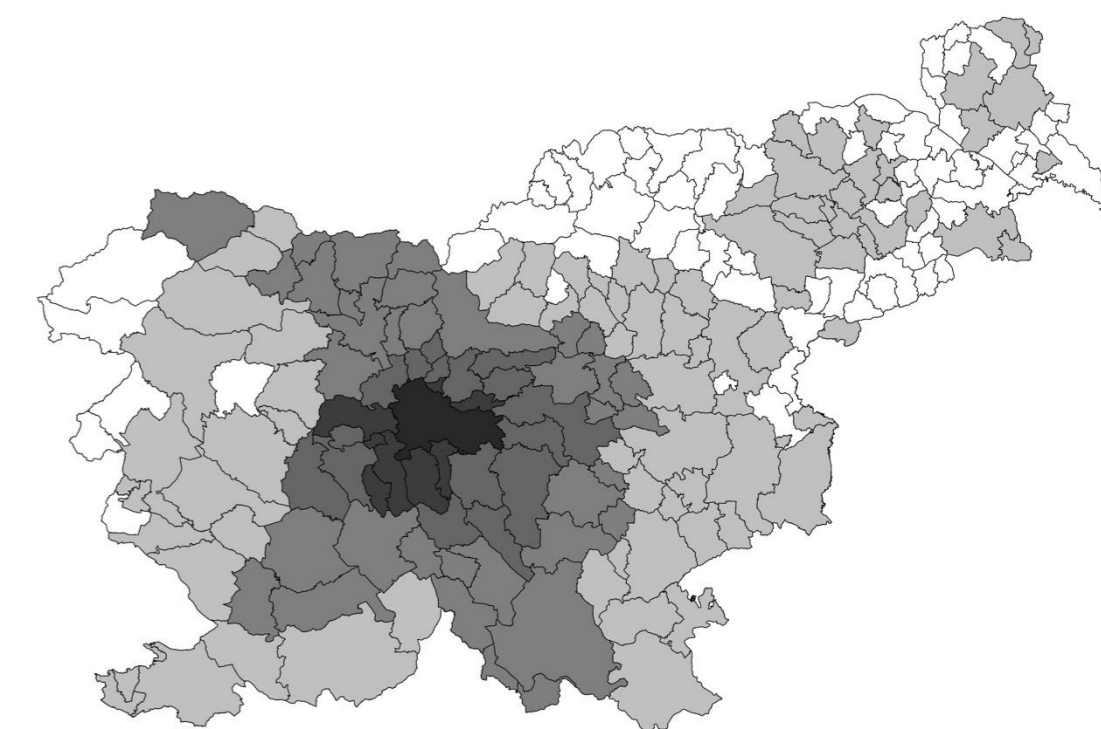
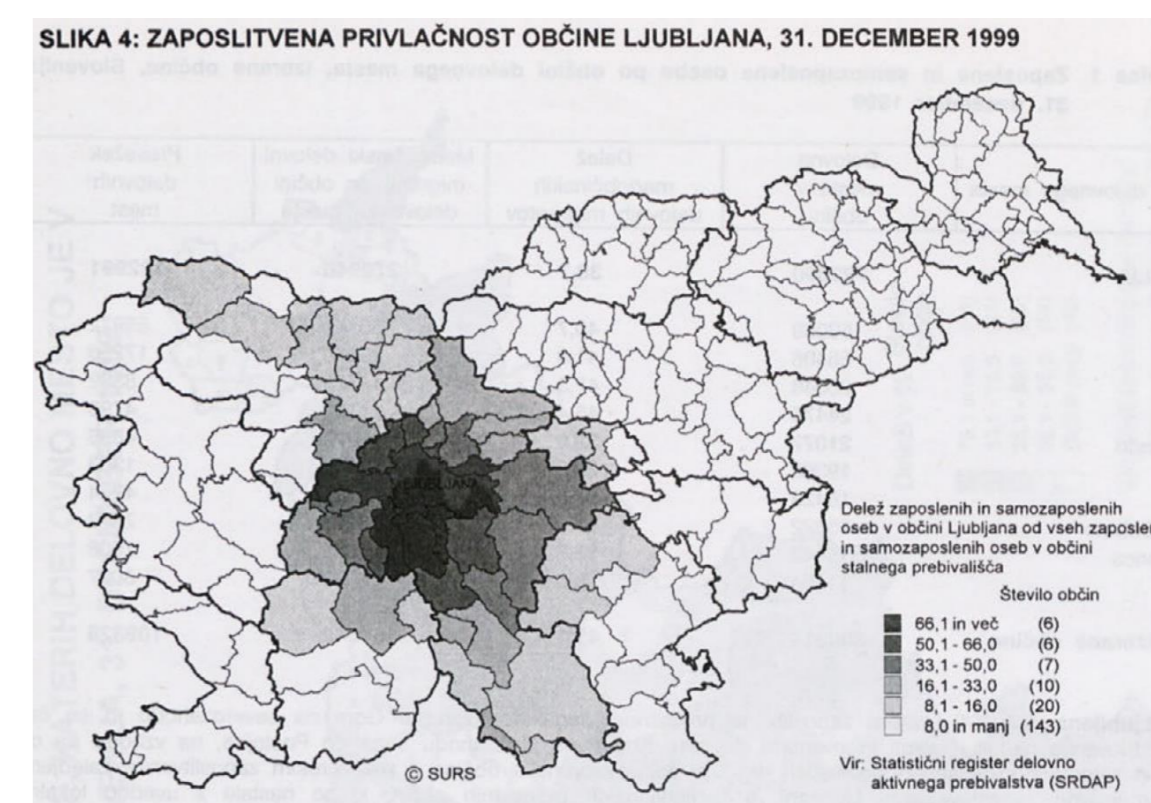
- izdelana Zasnova prostorskega plana Slovenije
- CRP »Celostni pristop k razvoju ob prometnih koridorjih in vozliščih«

M23.3 - infrastruktura za spodbujanje dela od doma

- gradnja odprtih širokopasovnih omrežij
- dosežena ciljna vrednost glede deleža zaposlenih, ki delajo od doma

Pospešiti izvajanje:

M23.1 – delovna zakonodaja (potni stroški)

Javni potniški promet

M24.2 - nadgradnja železniškega omrežja

M24.3 - izgradnja novih železniških prog

M24.5 - izboljšanje konkurenčnosti javnega potniškega prometa

- prenova voznih redov, izboljšanje standarda dostopnosti za 20 %, integracije voznih redov

Pospešiti izvajanje:

M24.2 - nadgradnja železniškega omrežja

M24.3 - izgradnja novih železniških prog (proga za visoke hitrosti Ljubljana-Celje-Maribor)

Aktivna mobilnost

M25.1 - izboljšanje kolesarske infrastrukture

- nadaljevanje izgradnje državnega kolesarskega omrežja, sofinanciranje občinske infrastrukture

M25.2 - spodbujanja aktivne mobilnosti

- kampanje, sofinanciranje nakupa e-koles

M25.3 - umirjanje prometa

- sofinanciranje ukrepov na državnih in občinskih cestah, novi prometni režimi v alpskem območju

Pospešiti izvajanje:

M25.1 - izboljšanje kolesarske infrastrukture (zmogljive kolesarske povezave)

M25.3 - umirjanje prometa (preučitev znižanja dovoljene hitrosti v naseljih na 30 km/h)

Trajnostna uporaba osebnih motornih vozil

M26.1 - parkirna politika

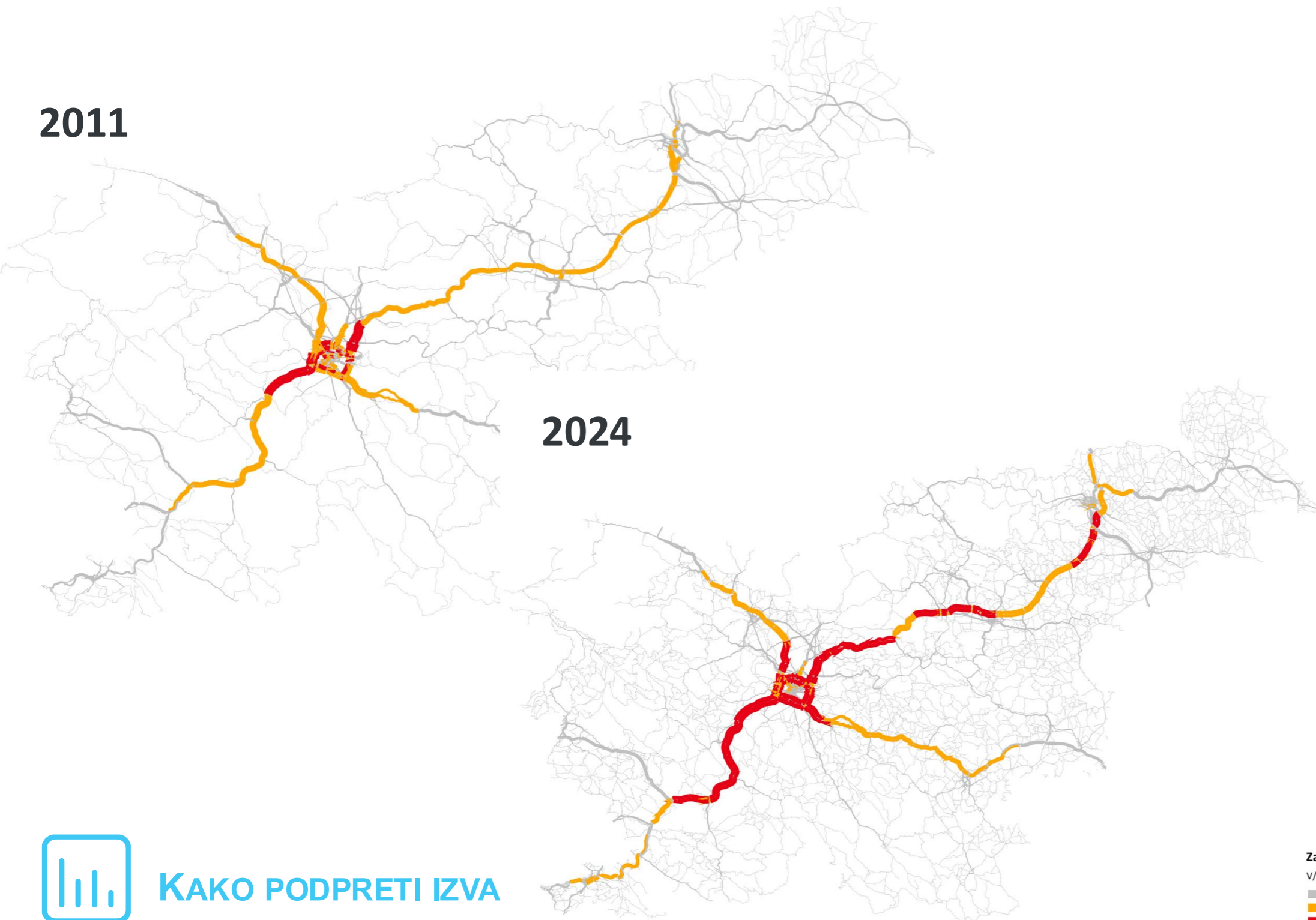
- sofinanciranje občinskih načrtov za izvajanje parkirne politike

M26.2 - spodbujanje k učinkovitejši rabi avtomobila

- priprava na vključitev sopotništva v večmodalni načrtovalnik poti

2011

2024

Obseg cestnega prometa – vozni kilometri, 2025

Osebni avtomobili opravili manj voznih kilometrov

Domača vozila so na slovenskem in tujem cestnem omrežju prevozila za 2 % manj voznih kilometrov (vkm). Domača in tuja vozila so na slovenskem cestnem omrežju prav tako opravila za 2 % manj vkm.

1. 5. 2026 ob 10:30 | začasni podatki

DELI OBJAVO:

ataša Gostiša | [Povpraševanje po podatkih](#)

Poljučne statistike za leto 2025

- Domača vozila so na slovenskem in tujem cestnem omrežju opravila 22,3 milijarde vkm, od teh 86 % po Sloveniji.
- Z domačim osebnim avtomobilom smo prevozili povprečno 12.830 vkm.
- Na slovenskem cestnem omrežju so domača in tuja vozila prevozila 22,7 milijarde vkm, pri čemer so 85 % opravila domača vozila.

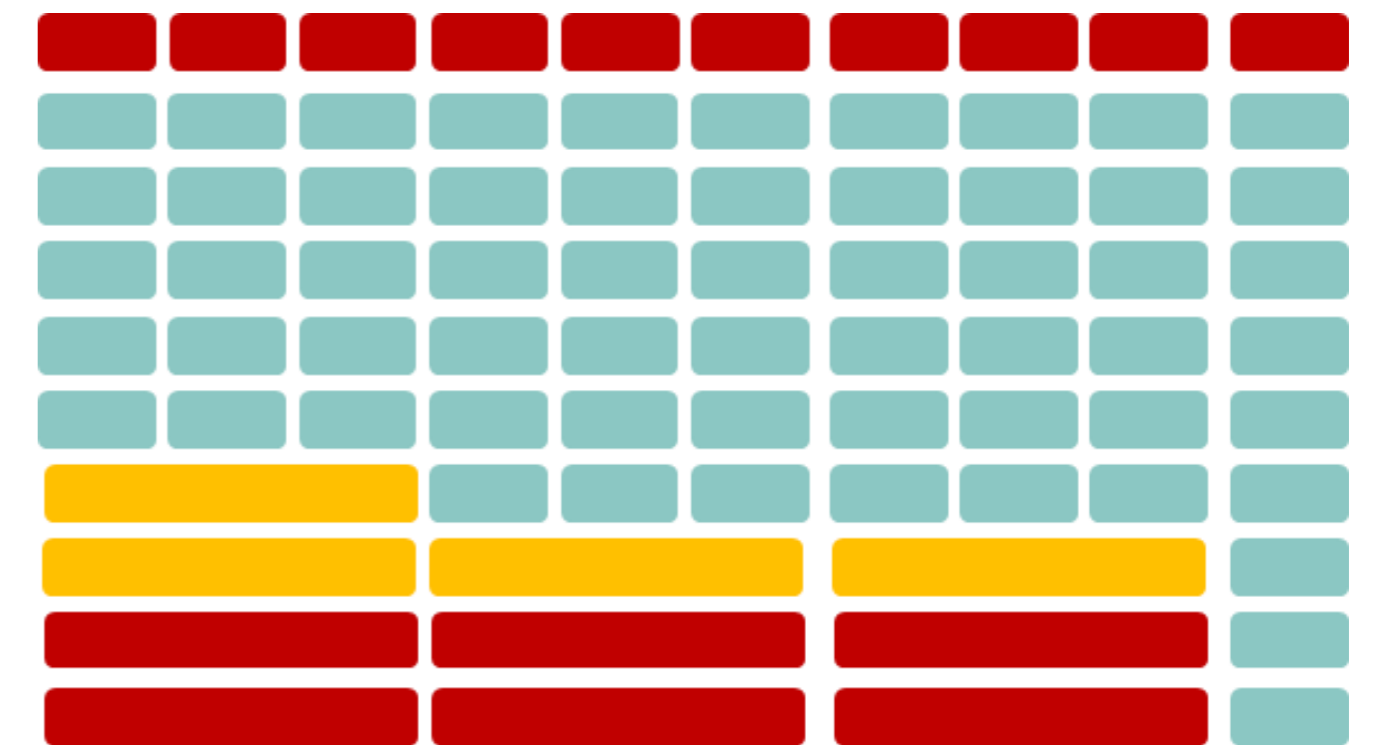
Tovorni promet

M27.1 - strateško načrtovanje tovornega prometa

- priprave za izvajanje aktivnosti, pravilnik o načrtih upravljanja mestne logistike

M27.2 - infrastruktura za tovorni promet

- znotraj nadgradnje infrastrukture železniškega omrežja

Pospešiti izvajanje:

M27.3 povečanje učinkovitosti prevoza tovora po cesti in spodbujanja (npr. zunanji stroški, večja zasedenost)

M27.4 razvoj trga železniškega prevoza (program finančnih, regulativnih in drugih podpor za prevoz tovora po železnicah)

Alternativna goriva in drugi instrumenti za zniževanje izpustov vozil

vzpostavitev nacionalnega okvirja za spodbujanje uporabe alternativnih goriv
finančno-davčne spodbude za prehod na vozila z nizkimi emisijami CO₂
načrtovanje in spodbujanje postavitve polnilne in oskrbovalne infrastrukture
povečevanje deleža OVE v prometu

Pospešiti izvajanje oz. premalo informacij o izvajanju:

- vzpostavitev gospodarske javne službe zagotavljanja in upravljanja polnilne infrastrukture
- demonstracijski projekti za umeščanje e-polnilne infrastrukture v večstanovanjske soseske ter predpis za opremljenost parkirišč s polnilno infrastrukturo
- predpisi za spodbujanje uporabe alternativnih goriv

Sklep

- najbolj kritičen sektor z vidika doseganja ciljev
- izvajanje enostavnejših ukrepov
- prepočasno in delno izvajanje zahtevnejših ukrepov
 - umeščanje v prostor, medresorsko usklajevanje...
- izziv, kako v parih letih nadoknadi desetletja zaostanka
- potreba po širšem družbenem soglasju za upravljanje prometa (sistem povračila potnih stroškov, parkirna politika, internalizacija eksternih stroškov ...)
- večji potencial za učinke v potniškem kot v tovornem prometu
- zaveze Slovenije do EU, a brez podpore EU za omejitve tovornega prometa ali financiranje infrastrukturnih ukrepov

Iztočnice za razpravo (2025)

Povečanje sredstev za javni promet

Umeščanje v prostor

Stanovanjska politika

Omejevanje tovornega prometa po vzoru Avstrije

Na protestu na cesti čez prelaz Brenner več tisoč ljudi pozvalo k zmanjšanju tranzitnega prometa

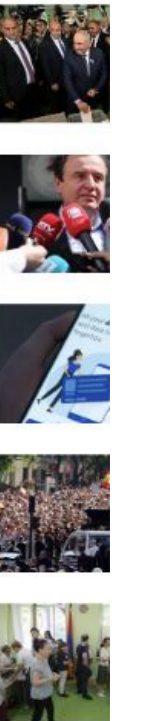
Protest je za skoraj ves dan ohromil promet

Na cesti čez prelaz Brenner, ki povezuje Avstrijo in Italijo, je na protestu več tisoč ljudi pozvalo k ukrepom za zmanjšanje vpliva težkega tranzitnega prometa vzdolž enega najbolj prometnih evropskih koridorjev, ki povezuje severni in južni del Alp.

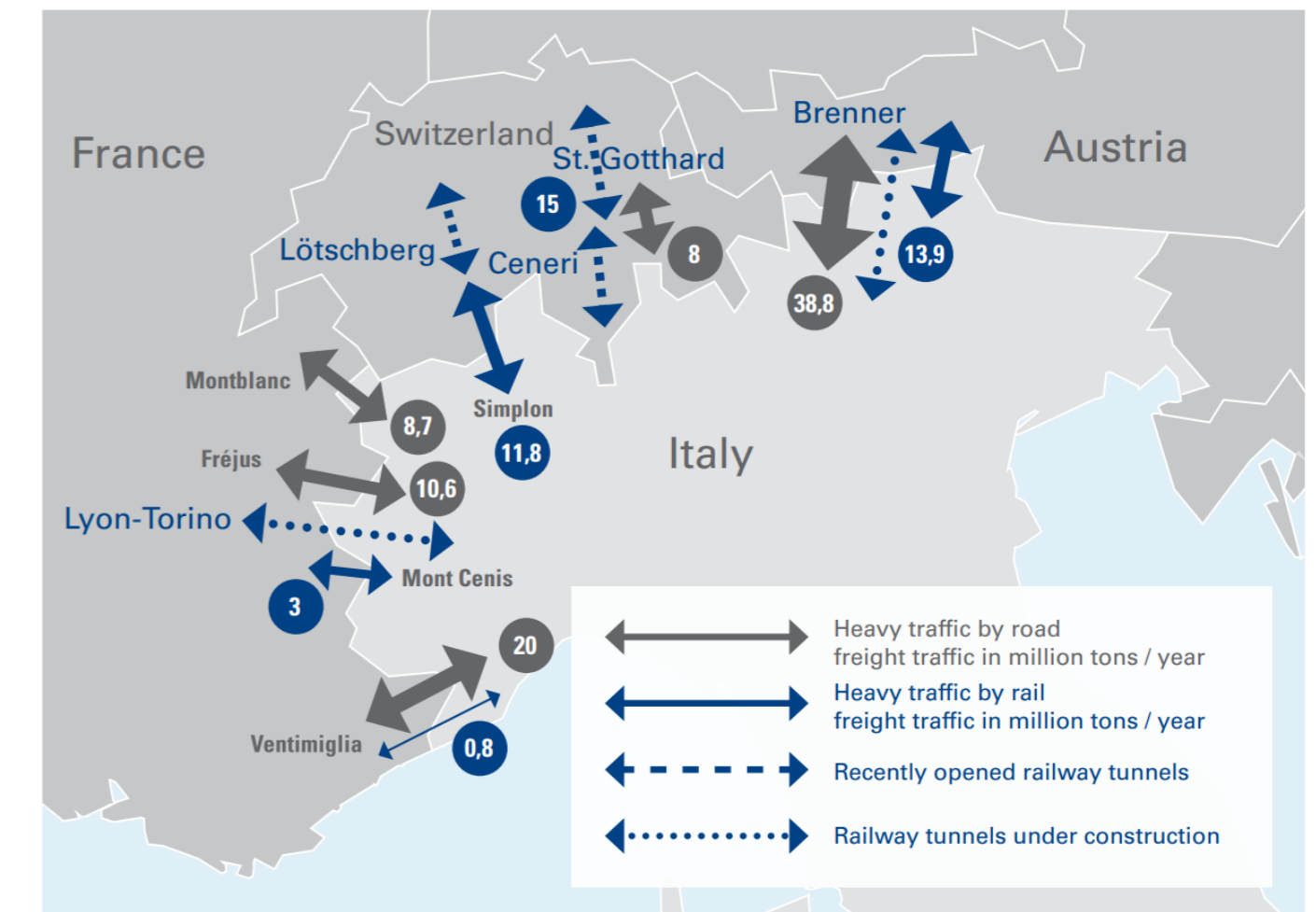

© Prelaz letno v povprečju prevozi 11 milijonov avtomobilov in približno 2,5 milijona tovornjakov. Foto: Reuters

Zadnje iz:

Transalpine traffic flows

Source: DG Move (2020)

Hvala za pozornost!

Gregor Pretnar

gregor.Pretnar@pnz.si

